

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Komparatystyka przekładu polsko-rosyjskiego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność filologia rosyjska		Kod zajęć 09FWSROSS.24S.06408.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy w module	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Konrad Rachut		
Prowadzący zajęcia	Konrad Rachut		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów ze specyfiką i procesem tłumaczenia tekstów pisanych i warsztatem pracy tłumacza.
C2	Przygotowanie studentów do praktycznego zastosowania narzędzi tłumaczeniowych i koncepcji przekładoznawczych w pracy translatorskiej.
C3	Zapoznanie z zagadnieniami dot. indywidualnego podejścia do tekstu z zachowaniem stylistyki i wymogów formalnych.
C4	Omówienie zasad korekty (m.in. językowej, gramatycznej i stylistycznej) przekładów tekstów autentycznych i prac magisterskich. Uwzględnienie błędów pojawiających się w trakcie sporządzania i analizowania przekładu polsko-rosyjskiego.
C5	Zapoznanie z pojęciem ekwiwalencji i adekwatności tłumaczeniowej.
C6	Omówienie kluczowych technik i strategii tłumaczeniowych (poziomy ekwiwalencji).
C7	Rozwinięcie umiejętności oceny jakości przekładu polsko-rosyjskiego w kontekście interferencji językowej.
C8	Rozwinięcie umiejętności z zakresu praktycznej analizy przekładu w odniesieniu do tekstu oryginalnego (na podstawie tekstów autentycznych, a także fragmentów prac magisterskich).
C9	Rozwinięcie i pogłębienie kompetencji językowych w zakresie języka polskiego i rosyjskiego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu współczesnych koncepcji przekładoznawczych.	FWS_K2_W01, FWS_K2_W06	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	rozróżnia i w zależności od typu tekstu potrafi zastosować odpowiednie narzędzia translatoryczne.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U2	jest świadomy uwarunkowań przekładu i potrafi indywidualnie podejść do przekładu z przestrzeganiem zasad stylistyki oraz zachowaniem wymogów formalnych względem tekstu oryginalnego.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U3	komentuje przekład (lub przekłady) tekstu polskiego na język rosyjski i odwrotnie, a także analizy porównawcze przeprowadzone przez innych badaczy.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U4	analizuje tekst oryginalny w celu ustalenia inwariantu, który musi zostać zachowany w przekładzie.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U5	prawidłowo interpretuje stylistykę przekładu danego tekstu oraz zastosowanych środków obrazowych.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U6	umiejętnie przeprowadza korektę (m.in. językową, stylistyczną i gramatyczną) tekstów autentycznych i prac magisterskich, jest wyczulony na błędy, które pojawiają się w procesie sporządzania i analizowania przekładu.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U7	rozdziela i potrafi zastosować koncepcje przekładoznawcze i typy ekwiwalencji tłumaczeniowej podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu (lub przekładów).	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
U8	ocenia jakość przekładu w kontekście zjawiska interferencji językowej.	FWS_K2_U04, FWS_K2_U05, FWS_K2_U08	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	w oparciu o prezentację multimedialną jest przygotowany do zwerbalizowania i merytorycznego uzasadnienia własnej opinii dotyczącej aspektu formalnego, semantycznego i stylistycznego przekładu (lub przekładów) wobec tekstu oryginalnego.	FWS_K2_K01, FWS_K2_K02, FWS_K2_K04	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przegląd współczesnych teorii przekładoznawczych.	W1, K1	Warsztaty
2.	Narzędzia translatoryczne. Specyfika tekstu pisanego ze względu na typ tekstu.	U1, U2, U3	Warsztaty
3.	Analiza fragmentów autentycznych przekładów tekstów i prac magisterskich – określanie kontekstu społecznego i kulturowego, rejestru, stylu.	U2, U3, U4, U6, K1	Warsztaty
4.	Analiza porównawcza tekstu oryginału i przekładu.	U2, U3, U4, U7, K1	Warsztaty
5.	Adekwatność przekazu środków obrazowych.	U3, U4, U5, K1	Warsztaty
6.	Kryteria oceny jakości przekładu.	U3, U4, U5, U7, U8, K1	Warsztaty
7.	Typy ekwiwalencji i adekwatności tłumaczeniowej. Koncepcje ekwiwalencji.	W1, U7, K1	Warsztaty
8.	Aspekt formalny autentycznych przekładów tekstów i ich analiz w pracach magisterskich.	U3, U6, U8, K1	Warsztaty
9.	Korekta (m.in. językowa, stylistyczna i gramatyczna) autentycznych przekładów tekstów i prac magisterskich. Rozróżnianie błędów tłumaczeniowych.	U5, U6, U8, K1	Warsztaty
10.	Przekład fragmentów różnych typów tekstów w j. polskim i j. rosyjskim.	U3, U4, U6, U7, U8	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	- obecność na zajęciach, - przygotowanie do zajęć oraz aktywny udział w ich trakcie, - znajomość zalecanej literatury, - przygotowanie prezentacji multimedialnej, - pozytywna ocena z ustnego kolokwium zaliczeniowego. Kryteria oceniania kolokwium ustnego: bardzo dobry (bdb; 5,0): - przygotowanie i zaprezentowanie samodzielnej wypowiedzi na określone zagadnienie w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; - bardzo dokładne i wnikliwe omówienie zagadnienia; - pełna znajomość tematu i zagadnień przedstawionych podczas wykładów, a także przeczytanie zadanej literatury naukowej; - dopuszczalne są pojedyncze nieścisłości, które nie mają istotnego znaczenia dla całości wypowiedzi; - brak błędów w kompozycji całej wypowiedzi. dobry plus (+db; 4,5) - skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; - pełne omówienie zagadnienia oraz zapoznanie się z literaturą naukową; - nieliczne błędy o małym znaczeniu merytorycznym; - brak błędów w kompozycji; - odpowiedź spójna. dobry (db; 4,0): - skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o zrozumieniu pytania i znajomości tematu; - pełne omówienie zagadnienia; - drobne błędy w kompozycji. dostateczny plus (+dst; 3,5): - podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; - całościowe, choć powierzchowne omówienie zagadnienia; - nieliczne, ale istotne błędy językowe; - drobne błędy w kompozycji. dostateczny (dst; 3,0): - podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; - częściowe omówienie zagadnienia; - błędy w kompozycji wypowiedzenia. niedostateczny (ndst; 2,0): - niespełnienie kryteriów właściwych dla oceny: dostateczny (3,0); - trudność stworzenia samodzielnej wypowiedzi na zadany temat; - wypowiedź przepełniona błędami; - chaotyczna kompozycja

Literatura

Obowiązkowa

1. Balcerzan E., Tłumaczenie jako "wojna światów": w kręgu translatologii i komparatystyki, Poznań 2009.
2. Brzozowski J., Stańć po stronie tłumacza. Zarys poetyki opisowej przekładu, Kraków 2011.
3. Hejwowski K., Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu, Warszawa 2007.
4. Kielar B., Zarys translatoryki, Warszawa 2013.
5. Lewicki R., Zagadnienia lingwistyki przekładu, Lublin 2017.

Dodatkowa

1. Balcerzan E., Literatura z literatury. Strategie tłumaczy, Katowice 1998.
2. Barańczak S., Ocalone w tłumaczeniu, Poznań 1999.
3. Dąbrowska-Partyka M., "Poleżeć na liściach laurowych" albo - czego nie wolno tłumaczowi, (w:) Eadem, Świadeictwa i mistyfikacje. Przed i po Jugosławii, Kraków 2003.
4. Dedecius K., Notatnik tłumacza, Kraków 1974.
5. Drawicz A.: Achmatowa i Pasternak jako tłumacze polskiej literatury [w:] Po obu stronach granicy, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk, 1972.
6. Kozak J., Przekład literacki, Warszawa 2008.
7. Legeżyńska A., Tłumacz i jego kompetencje autorskie, Warszawa 1999.
8. Lewicki R., Obcość w odbiorze przekładu, Lublin 2000.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Warsztaty	30
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny i dokonywania autorefleksji, dzięki czemu ma świadomość poziomu swojej wiedzy i konieczności jej poszerzania oraz doskonalenia zdobytych umiejętności
FWS_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do postrzegania różnorodności kulturowej ludzkości i wynikającego z niej przyjmowania postawy poszanowania, otwartości i tolerancji wobec różnic kulturowych oraz jednostkowych
FWS_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania tradycji i dziedzictwa kulturowego ludzkości, aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu
FWS_K2_U04	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę z różnych dyscyplin naukowych i zastosować ją w sytuacjach profesjonalnych
FWS_K2_U05	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów własnych i cudzych w języku wschodniosłowiańskim i w języku polskim
FWS_K2_U08	Absolwent/ka potrafi upowszechniać wiedzę o humanistyce, wytworach i instytucjach kultury w kontaktach z niespecjalistami
FWS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie pogłębioną przedmiotową i metodologiczną specyfikę badań nad językiem, literaturą oraz kontekstami kulturowymi z zakresu obszaru wschodniosłowiańskiego, możliwości poszerzania i pogłębiania zdobytej wiedzy, a także twórczego jej zastosowania w działalności profesjonalnej
FWS_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych wytworów kultury właściwe dla tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, przekładoznawstwa